

УДК 377

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.84.1.06>

Вихор В. Г.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

У статті досліджується стан сучасної освітньої системи на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій під час дистанційного навчання здобувачів вищої освіти. Акцентовується увага на індивідуалізації навчання, варіативній спрямованості педагогічного процесу, на створенні умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти і на розмаїтості організаційних форм занять, що більш гостро окреслює питання зміни матеріально-технічних умов, інформаційно-предметного середовища, соціокультурного простору вищої школи.

Дослідження в галузі освітніх технологій зауважують на тому, що в основі онлайн-навчання лежить ретельно спроектований та спланований освітній процес, який підтримується методично обґрунтованою та цілеспрямованою послідовністю навчально-методичних і контрольних-вимірювальних матеріалів, які забезпечують досягнення результатів навчання у форматі електронного подання інформації. Ключовим у цьому визначенні є педагогічний дизайн як інструмент проектування онлайн-курсу, що відсутній у більшості випадків у разі різкого переходу на "дистанцію".

З огляду на процес розвитку і саморозвитку *soft skills* ключовим складником цих процесів є наявність індивідуальної траєкторії професійного становлення або індивідуального плану розвитку. Зауважено на тому, що саме необхідно враховувати під час проектування курсу з альтернативними варіантами реалізації онлайн-навчання.

Наголошено, що наразі значна увага приділяється методам інтерактивного навчання з застосуванням комп'ютерних програм, що реалізують дистанційний підхід до навчання.

Зазначено, що сучасні методи навчання потребують відповідних засобів їх реалізації, саме тому обов'язковим складником освітнього дистанційного середовища є сучасні інтерактивні засоби навчання. Використання їх у процесі навчання дозволяє значно підвищити рівень взаємодії між викладачем і здобувачами освіти.

Ключові слова: інтерактивні технології, інформаційно-комунікаційні технології, дистанційне навчання, *soft skills*.

Докорінні зміни, що відбуваються в усіх сферах суспільної діяльності, вимагають перегляду сучасної освітньої системи. Для відновлення освітнього процесу не досить оголосити про зміну чинної системи освіти, переосмислити методологію відбору змісту освіти. Необхідно змінити всі компоненти, що визначають стан освітнього простору, передбачити відповідні методи та форми організації освітнього процесу, спроектувати і запровадити такі педагогічні технології, які дозволять найбільш ефективно вирішувати поставлені перед освітою завдання, щоб досягати професійного успіху. Поняття "професійний успіх" можна визначити як усвідомлений особистістю позитивний результат професійної діяльності, який є динамічним та розгортається в часі, на основі здобуття нею знань і самовдосконалення у предметно-перетворювальній діяльності у сфері професії, що підкріплюється її особистісним розвитком та уможливорює її соціальну самореалізацію. Водночас соціальна самореалізація професіонала втілюється у вчинках, які відповідають його знанням про культурно-історичні запити суспільства і позитивно оцінюються соціумом.

Інтенсивний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій суттєво впливає на процес інформатизації освіти. Інформатизація процесу освіти та застосування новітніх інформаційно-комунікаційних технологій докорінно змінюють перебіг життя суспільства. У процесі дистанційного навчання використовуються дистанційні курси – інформаційні продукти, які є достатніми для навчання за окремими навчальними дисциплінами [2]. Це передбачає створення та підтримку "життєдіяльності" освітнього простору, який міг би охопити максимальне коло охочих здобути освіту й об'єднати не лише здобувачів освіти та викладачів різних країн, стимулюючи корисний процес обміну досвідом, а й сприяв би обміну знаннями й інформацією. Але слід зазначити, що, на відміну від зарубіжних країн, де дистанційна освіта застосовується паралельно з класичною формою здобуття освіти, у нашій державі вона є не альтернативною, а лише однією з допоміжних форм викликів сьогодення.

Технології дистанційного навчання дають можливість реалізувати особисті освітні потреби: оволодіти новими знаннями, вміннями та напрямками професійної діяльності, оновити й осучаснити знання, набуті під час навчання в закладах освіти, підвищити соціальну та професійну активність, реалізувати творчий потенціал. Вони містять значну кількість сучасних засобів для активного навчання.

За концепцією розвитку дистанційної освіти в Україні дистанційна освіта – це форма навчання, рівноцінна очній, вечірній, заочній та екстернату, що реалізується переважно за технологіями дистанційного навчання. Застосування технологій дистанційного навчання підвищує та вдосконалює ефективність освітнього процесу, що значною мірою залежить від рівня підготовки педагогів до реалізації дистанційного навчання, а також від готовності самих здобувачів освіти навчатися в умовах дистанційної освіти. Не менш важливим для ефективного освітнього процесу в умовах дистанційного навчання є науково-методичне та матеріально-технічне забезпечення.

У педагогічних дослідженнях вітчизняних і зарубіжних учених в умовах інформаційного суспільства переважають інформаційно-комунікаційні технології у системі професійної підготовки майбутніх фахівців (О. Барановська, Н. Вінник, О. Зимовець, І. Мороз, О. Науменко, О. Суховірський). Питанням розвитку дистанційної освіти присвячені роботи багатьох зарубіжних науковців, таких як: Р. Деллінг, Г. Рамбле, Д. Кіган,

М. Сімонсон, М. Мур, А. Кларк, М. Томпсон, а також праці вітчизняних дослідників: О. Андрєєва, Г. Козлакової, І. Козубовської, О. Самойленка, В. Олійника, В. Кухаренка, Є. Полата, А. Хуторського, Н. Сиротенко, Г. Молодих, Н. Твердохлебової та інших.

Л. Ляхощка зазначає, що, незважаючи на певні наукові досягнення, проблема дистанційного навчання як педагогічної технології неперервної освіти не досить вивчена. Увага приділяється технічним аспектам запровадження технологій дистанційного навчання, а психолого-педагогічні та теоретико-методологічні питання розвитку педагогічної діяльності відходять на задній план.

К. Колос досліджує основні компоненти методичної системи розвитку предметних компетентностей викладачів інформатики у дистанційній післядипломній освіті; методичні засади розвитку предметних компетентностей викладачів інформатики в післядипломній освіті із застосуванням технологій дистанційного навчання та доцільність використання системи Moodle як засобу розвитку предметних компетентностей учителів інформатики.

На думку О. Самойленко, “дистанційна освіта – це універсальна форма навчання, що ґрунтується на використанні традиційних і нових інформаційних технологій навчання, а також на технічних засобах, що створюють для здобувача вищої освіти умови вільного вибору освітніх дисциплін та діалогового обміну з викладачем; при цьому процес навчання не залежить від місцезнаходження його учасників у просторі й часі”.

В. Кухаренко зазначає, що “дистанційна освіта – це різновид освітньої системи, в якій переважно використовуються дистанційні технології навчання. Також дистанційна освіта – одна з форм здобуття освіти, за якою опанування тим чи іншим рівнем знань за тією або іншою спеціальністю здійснюється у процесі дистанційного навчання”.

Мета статті полягає у дослідженні потреби застосування дистанційних технологій навчання в умовах сьогодення.

За сучасних умов склалась об’єктивна потреба здобуття вищої освіти дистанційно. По-перше, необхідність навчатися без відриву від виробництва. По-друге, здобуття освіти людьми з обмеженими можливостями та тими, хто перебуває за кордоном або в місцях позбавлення волі. По-третє, карантинні обмеження, зумовлені COVID-19. Таку можливість надає дистанційне навчання, яке здійснюється завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям. На сучасному етапі розвитку освіти увага акцентується на індивідуалізації навчання, варіативній спрямованості педагогічного процесу, на створенні умов для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти і на розмаїтості організаційних форм занять, це більш гостро окреслює питання зміни матеріально-технічних умов, інформаційно-предметного середовища, соціокультурного простору вищої школи. Державна програма передбачає необхідність створення й упровадження нових освітніх технологій, основним завданням якої є застосування інформаційних технологій навчання [8].

Використання кіберпростору розширює інформаційні можливості освітнього процесу, збагачує його зміст, створює умови для його інтенсифікації, кардинально змінює технології навчання.

Відповідно до чинного законодавства України під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, вмінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, що відбувається переважно за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчального процесу в спеціалізованому середовищі, яке функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Дистанційне навчання – це технологія, що ґрунтується на принципах відкритого навчання, широкого використання комп’ютерних навчальних програм різного призначення та створює за допомогою сучасних телекомунікацій інформаційне освітнє середовище для постачання навчального матеріалу і спілкування [4].

Дистанційна освіта – це не заочна форма в класичному розумінні, вона не протиставляється очній. Дистанційна освіта не замінює, а доповнює і збагачує форми взаємодії між здобувачами освіти та викладачами. Тому на етапі реформування вищої освіти та переходу в умовах пандемії до дистанційного навчання виникають труднощі як у викладачів, так і у здобувачів вищої освіти.

Згідно з Законом України “Про освіту” та Наказом МОН України “Положення про дистанційне навчання” поєднання традиційного та дистанційного навчання (“змішане навчання”) є однією з пріоритетних форм здобуття освіти. Головне під час “змішаного навчання” – правильно та ефективно розподілити навчальний (теоретичний) матеріал і матеріал, який відведений на практичні заняття здобувачам освіти в аудиторіях (офлайн) та віддаленим студентам (онлайн).

Поняття “змішане навчання” об’єднує традиційне та дистанційне навчання із застосуванням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, тобто має на меті створення такого середовища навчання, де викладачі і здобувачі освіти зможуть за зручних для себе умов здійснювати сам процес навчання.

Основними принципами системи дистанційної освіти є: гнучкість, модульність, динамічність, адаптивність, неперервність, креативність і відкритість. Вона ґрунтується переважно на самостійному отриманні необхідного обсягу й якості знань та передбачає поєднання широкого спектра традиційних і новітніх інформаційних технологій. Використання цих технологій дозволяє здобувачам освіти поповнити перелік вмінь і навичок, які в подальшому визначають успішність людини у будь-якій сфері діяльності. До них відносять:

- 1) вміння самостійно планувати свою діяльність;
- 2) вміння приймати рішення, робити вибір і нести за нього відповідальність;

- 3) вміння працювати в інформаційному просторі (відбирати необхідну інформацію, структурувати і використовувати її для прийняття рішення);
- 4) вміння надавати результати діяльності з використанням інформаційних технологій;
- 5) навички самоосвіти.

Під час оцінювання ефективності нової освітньої технології або моделі навчання виникає велика спокуса порівняти результати навчання, отримані здобувачами освіти у процесі застосування відповідної технології, з результатами навчання за традиційної моделі очного навчання. Однак такий порівняльний аналіз, як правило, не дає обґрунтованих статистично значущих висновків з огляду на те, що вимагає:

- 1) лише експериментального дослідження;
- 2) ідентичного за змістом і різного за форматом контенту;
- 3) однакових контрольно-вимірювальних матеріалів та умов проведення підсумкової атестації;
- 4) досить великого обсягу вибірки, що сформована випадковим чином для кожної моделі (технології) навчання;
- 5) виключення впливу на результати експерименту зовнішніх чинників, що знижують валідність дослідження.

Залежно від засобів зв'язку дистанційне навчання можна організовувати по-різному. Найперше дистанційне навчання відбулося ще у 1840 р. – листування вчителя й учениці. Це перші листи, коли вчитель надсилав завдання, потім отримував відповіді, перевіряв роботу й оцінював її, надавав зворотний зв'язок. Радіоуроки були популярними на початку XX ст. Телевізійні уроки від відомих педагогів-новаторів з'явилися наприкінці 90-х років XX ст. Наразі проходять уроки Всеукраїнської школи онлайн. Сучасні технології, інтернет призвели до появи нових способів дистанційного навчання [6].

Особливості дистанційного навчання полягають у тому, що вид зв'язку можна зазначити в межах кожної окремої дисципліни. Наразі існує колегіальний підхід та автономія викладача у закладі освіти. Сучасні викладачі обирають різні платформи для проведення відеозанять, отримання зворотного зв'язку. З огляду на це виник дисбаланс між автономією викладачів і потребами здобувачів освіти. Заклади освіти, які одразу акцентували увагу на потребах студентів, обмежували викладачів у виборі. Колегіальне рішення закладу освіти в цьому питанні дуже необхідне, адже під час дистанційного навчання важливо працювати на відповідній платформі, що обрав заклад освіти, згідно з розкладом. Наступним кроком є планування і керування часом самими здобувачами освіти. Таким чином, ми виходимо на формування *soft skills*, що є невід'ємним складником сучасного фахівця. Повертаючись до нашого алгоритму дій під час застосування дистанційних технологій, виокремимо, крім інструкцій до заняття, засоби реалізації зворотного зв'язку, тому працюємо далі у віртуальному класі, пам'ятаючи про безпеку в інтернеті та конфіденційність.

Розглядаючи процес розвитку і саморозвитку *soft skills*, ключовим складником цих процесів можна вважати наявність індивідуальної траєкторії професійного становлення або індивідуального плану розвитку. Така програма пріоритетних цілей розвитку, кроків і заходів, необхідних для досягнення заявлених цілей [7], демонструє самодостатність фахівця і наявність у нього метакомпетенцій. Професійні вміння й навички з розвитком технічного прогресу швидко застарівають, "*soft skills*" залишаються актуальними завжди. До них можна віднести найбільш затребувані: гнучкість/здібність адаптуватися, навички спілкування, вміння вирішувати проблемні ситуації, креативність, навички міжособистісних відносин, вміння працювати в команді. Саме вони допомагають майбутньому фахівцеві тривалий час залишатись ефективним у своїй сфері діяльності, швидко адаптуватися до умов середовища, розвиватись і вдосконалювати свою майстерність. Тому формувати й розвивати "*soft skills*" у здобувачів освіти потрібно з урахуванням обраної спеціалізації й індивідуальних особливостей кожного з них.

Наразі немає одностайного погляду серед науковців щодо визначення поняття "дистанційне навчання". Можна зустріти ще таке поняття, як "дистанційна освіта". Також деякі зарубіжні науковці звертають увагу на особливу роль телекомунікацій в організації дистанційного навчання і визначають його як "теленавчання". Дослідження в галузі освітніх технологій акцентують увагу на тому, що в основі онлайн-навчання лежить ретельно спроектований та спланований освітній процес, який підтримується методично обґрунтованою та цілеспрямованою послідовністю навчально-методичних і контрольно-вимірювальних матеріалів, які забезпечують досягнення результатів навчання у форматі електронного подання інформації. Ключовим у цьому визначенні є педагогічний дизайн як інструмент проєктування онлайн-курсу, що відсутній у більшості випадків за різкого переходу на "дистанцію".

Дистанційне навчання може реалізовуватися у двох варіантах:

- 1) дистанційне навчання як окрема форма здобуття освіти (дистанційна) – здобувачі освіти не відвідують заклади вищої освіти й опановують навчальні предмети лише віддалено;
- 2) застосування технологій дистанційного навчання за будь-якої форми здобуття освіти (очної, заочної, екстернатної) – здобувачі освіти навчаються частково офлайн, частково онлайн ("змішане навчання").

Саме за поєднання очної форми навчання та технологій застосування дистанційного навчання з'явився термін "змішане навчання". Поняття "змішане навчання" об'єднує традиційне та дистанційне навчання із застосуванням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, тобто має на меті створення такого

середовища навчання, де викладачі і здобувачі освіти зможуть за зручних для себе умов здійснювати сам процес навчання.

Для здійснення процесу дистанційного навчання викладачам і здобувачам освіти потрібен інструмент. Платформа є одним із таких інструментів. Це система програмного забезпечення, яка дозволяє розміщувати, спілкуватися, контролювати знання здобувачів освіти, здійснювати управління курсом та процесом навчання. Варто зауважити, що український освітній простір визначається позитивним досвідом застосування дистанційного навчання у навчальному процесі закладів вищої освіти.

Наразі хмарні сервіси – це повноцінні навчальні інструменти, що дозволяють викладачу створювати власний інформаційно-освітній простір. Саме завдяки цьому і формуються взаємини між викладачами та студентами, а сучасні цифрові технології стають важливою передумовою успішності як освітнього процесу загалом, так і дистанційного навчання зокрема.

Метою впровадження дистанційного навчання є:

- підтримка традиційного навчального процесу, коли за допомогою системи дистанційного навчання проводяться дистанційні курси;
- підвищення якості освіти;
- підготовка конкурентоспроможного фахівця, здатного конкурувати на ринку праці;
- залучення здобувачів освіти, які не в змозі відвідувати очні заняття;
- залучення великої кількості слухачів;
- створення єдиного інформаційного простору.

Серед головних завдань використання технологій дистанційного навчання можна виокремити такі: створення найсприятливіших умов для студентів у здобутті ними вищої освіти; підвищення кваліфікації викладацького складу та перепідготовка кадрів на основі впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних та психолого-педагогічних технологій навчання.

Науковці зауважують на тому, що саме необхідно враховувати під час проєктування курсу з альтернативними варіантами реалізації онлайн-навчання:

- 1) модель навчання (електронне навчання, змішане навчання з різним співвідношенням очного та онлайн-форматів, електронне навчання з включенням вебінарів);
- 2) темп опанування (опанування в будь-якому зручному темпі, заданий викладачем темп опанування, заданий темп опанування з можливістю проходження частини курсу в довільному темпі);
- 3) кількість здобувачів освіти;
- 4) педагогічна технологія (пояснювальний курс, практико-орієнтований курс, дослідницький курс, курс для організації спільної колективної діяльності);
- 5) мета оцінювання в курсі (визначення ступеня готовності здобувачів освіти до нового матеріалу, організація адаптивного навчання, діагностика досягнутих результатів навчання, накопичувальна система оцінювання, виявлення невстигаючих);
- 6) роль викладача (активна взаємодія зі здобувачами освіти онлайн, незначна онлайн-присутність, відсутність викладача в онлайн-середовищі);
- 7) роль здобувача освіти (читає та слухає; вирішує завдання та відповідає на питання; активно експериментує через симулятори та інші інструменти; взаємодіє з іншими здобувачами освіти);
- 8) синхронізація взаємодії (тільки асинхронна, тільки синхронна, змішаний формат взаємодії);
- 9) зворотний зв'язок (автоматизований з боку системи, від викладача, від інших здобувачів освіти).

Правильно підібрані матеріали курсу, виходячи з мети і завдань навчання та характеристик навчального процесу в онлайн-середовищі, забезпечать здобувачам освіти досягнення програмних результатів навчання, а викладачеві – позитивний зворотний зв'язок. Такий підхід передбачає, що онлайн-навчання – це насамперед когнітивний і соціальний процес, а не просто процес передачі інформації через інтернет. Так само, як і очне навчання, онлайн-навчання вимагає соціальної підтримки здобувачів освіти. В очному навчанні цю роль виконують матеріальні ресурси закладу вищої освіти та викладачі, задіяні в освітньому процесі.

Наразі, коли перехід на онлайн-навчання здійснюється в найкоротші терміни, всі ці умови мають бути створені заздалегідь, а викладачі повинні мати досвід використання інструментів онлайн-навчання та сервісів підтримки здобувачів освіти. Сучасні методи навчання потребують відповідних засобів їх реалізації, саме тому обов'язковим складником освітнього дистанційного середовища є сучасні інтерактивні засоби навчання. Використання їх у процесі навчання дозволяє значно підвищити рівень взаємодії між викладачем і здобувачами освіти. Однак педагогічно доцільним, дидактично обґрунтованим є застосування сучасних освітніх засобів тільки тоді, коли викладач знає особливості засобу навчання, має навички управління цим засобом.

Висновки. У сучасному інформаційному суспільстві головною особою під час проведення занять із застосуванням дистанційних технологій навчання залишається викладач, який володіє сучасними активними методиками, а всі засоби інформаційно-комунікаційних технологій є помічниками в реалізації зворотного зв'язку, який створює професійний успіх у здобувачів освіти. Впровадження дистанційних технологій навчання в освітній процес спрямоване на глибоке розуміння навчального матеріалу та формування комунікативних (безпосереднє спілкування за допомогою засобів мережі інтернет), інформаційних (пошук інформації в різних джерелах та можливість її критичного осмислення), самоосвітніх (вміння навчатися самостійно) компетентностей. Дистанційне навчання сприяє формуванню таких особистісних якостей, як

активність, самостійність, креативність, творчість, відповідальність, цілеспрямованість тощо. Тому здобувач освіти має вчитися працювати у команді дистанційно, оволодіти skill soft (гнучкими навичками), підвищити власну інформаційно-цифрову компетентність, вміти виокремити та опрацювати необхідний зміст навчальної дисципліни, мотивуватися до здійснення освітньої діяльності та побудови власної траєкторії розвитку.

Використана література:

1. Бонч-Бруевич Г. Технічні засоби навчання з використанням інформаційних комп'ютерних технологій : навчальний посібник. Київ, 2007. 44 с.
2. Воробцова В. Використання інформаційних технологій навчання на уроках української мови і літератури : науково-методичний посібник ; за ред. О. Чубарук. Біла Церква, 2007. С. 19–24.
3. Гляненко К. Дидактичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців професійної освіти (охорона праці). *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький, 2021. С. 76–80.
4. Гляненко К. Формування професійної компетентності під час вивчення педагогічних дисциплін в умовах дистанційного навчання : збірник тез доповідей І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22–23 лютого 2021 р. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 206–207.
5. Длугунович Н. Soft skills як необхідний складник підготовки IT-фахівців. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. Вип. 6 (219). С. 239–242.
6. Практики та підходи до дистанційного навчання: рекомендації для вчителів. URL: <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/> (дата звернення: 26.10.2021 р.).
7. Соснова В., Куцевол О. Формування soft skills у бакалаврів-медиків на заняттях з української мови за професійним спрямуванням : збірник тез доповідей І Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 22–23 лютого 2021 р. Полтава : ПУЕТ, 2021. С. 47–49.
8. Соснова М. Інформаційно-комунікаційні технології як складник сучасного інтерактивного навчання. *Вища освіта України*. 2014. Вип. 2. С. 93–98.

References:

1. Bonch-Bruievych, H. (2007) Tekhnichni zasoby navchannia z vykorystanniam informatsiinykh kompiuternykh tekhnolohii [Technical support for information about information computer technologies]. Kyiv. 44 s. [in Ukrainian]
2. Vorobtsova, V. (2007) Vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii navchannia na urokakh ukrainskoi movy i literatury [Victory of information technologies at the lessons of Ukrainian language and literature]. Bila Tserkva. S. 19–24. [in Ukrainian]
3. Hliianenko, K. (2021) Dydaktychni zasady formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnykh fakhivtsiv profesiinoi osvity (okhorona pratsi). [Didactic ambush the formulation of professional competence and professional education (labor protection).] *Naukovi zapysky. Seriya: Pedagogichni nauky*. Kropyvnytskyi, pp. 76–80. [in Ukrainian]
4. Hliianenko, K. (2021) Formuvannia profesiinoi kompetentnosti pid chas vyvchennia pedahohichnykh dystsyplin v umovakh dystantsiinoho navchannia [Formation of professional competence during the training of pedagogical disciplines in the minds of distance learning] : zb. tez dop. I Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf., 22–23 liutoho 2021 r. Poltava : PUET. S. 206–207. [in Ukrainian]
5. Dluhunovych, N. (2014) Soft skills yak neobkhidna skladova pidhotovky IT-fakhivtsiv [Soft skills as it is necessary for warehouse preparation of IT]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*. Vyp. 6 (219). S. 239–242. [in Ukrainian]
6. Praktyky ta pidkhody do dystantsiinoho navchannia: rekomendatsii dlia vchyteliv [Practices that go to remote learning: recommendations for readers]. URL: <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/> [in Ukrainian]
7. Sosnova, V., Kutsevol, O. (2021) Formuvannia soft skills u bakalavriv-medykiv na zaniattiakh z ukrainskoi movy za profesiinym spriamuvanniam [Formation of soft skills among medical bachelors in employment with the Ukrainian language for professional training] : zb. tez dop. I Mizhnar. nauk.-prakt. internet-konf., 22–23 liutoho 2021 r. Poltava : PUET. S. 47–49. [in Ukrainian]
8. Sosnova, M. (2014) Informatsiino-komunikatsiini tekhnolohii yak skladova suchasnoho interaktyvnoho navchannia [Information and communication technologies as a warehouse for daily interactive storage]. *Vyshcha osvita Ukrainy*. Vyp. 2. S. 93–98. [in Ukrainian]

Vyhor V. H. Features of application of distance learning technologies

The article examines the state of the modern educational system based on the use of information and communication technologies in distance learning of education seekers. Attention is focused on the individualization of teaching, the variable orientation of the pedagogical process, the creation of conditions for the implementation of individual educational trajectories of applicants for education and on a variety of organizational forms of classes, which more sharply determines the issues of changing the material and technical conditions, information and subject environment, socio-cultural space of higher education.

Research in educational technology focuses on the fact that online learning is based on a carefully designed and planned educational process, supported by a methodologically grounded and purposeful sequence of educational, methodological and control and measuring materials that ensure the achievement of learning outcomes in the format of electronic presentation of information. The key in this definition is pedagogical design as a tool for designing an online course, which is absent in most cases with a sharp transition to the "distance".

In the article, considering the process of development and self-development of soft skills, the key component of these processes is the presence of an individual trajectory of professional development or an individual development plan. Attention is drawn to what must be considered when designing a course with alternative options for implementing online learning.

It is noted that today, much attention is paid to methods of interactive learning using computer programs that implement a distance learning approach.

It is noted that modern teaching methods need appropriate means of their implementation, therefore, modern interactive teaching aids are an obligatory component of the educational distance environment. Using it in the learning process can significantly increase the level of interaction between the teacher and applicants for education.

Key words: interactive technologies, information and communication technologies, distance learning, soft skills.